

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Egy szám ára 6 kr.

A lap kiadóhivatala Nobel Armin könyvkereskedésében van, hová az előfizetéseket küldendők és a lap szemléli részét illető közlemények czimzendők.

MAGYAR VIDÉK.

Hirdetések

négyszet centiméternyi tér szerint számítottak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyszet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőink kedvezményben részesülnek.

Nyitit tér peticioronként 10 krral számítottak.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ és TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Ráth Károly

ország. képviselő urak, a képviselőházban f. h. 4-én tartott beszéde.

(K é t k ö z l e m é n y.)

I.

T. ház! Két indok kését az általános költségvetési vita utolsó vagy utolsó előtti napján a felszólalásra. Az egyik indok az, hogy több oldalról, de különösen Jókai és Ivánka képviselő urak részéről az ezen padokban ülő ellenzéknek az impudáltatik, mintha a kiegyezésnek állítólagos fényes pénzügyi eredményeivel szemben magunk is halgatag beismerni könyvetlenítettünk azt, hogy hosszú elkeseredett harczunk a közgazdasági kiegyezés ellen teljesen jogosulatlan volt. A második indok az, hogy a közigazgatási reform kérdésének minden elvitatlan actualis fontossága mellett is a költségvetési vita alkalmával talán még is csak praedominálóknak kell lenni a pénzügyi és közgazdasági kérdéseknek.

Es sajtáságos, hogy míg a bizalmatlansági szavazatot legelső sorban és pedig az összes ellenzéki padokban arra alapítjuk, hogy a kormány a nemzet hanyatló közgazdasági erejének emelésére rendszeres tevékenységet nem taunsit, akkor midőn a pénzügyminiszter ur a kormány pénzügyi politikájának, a miniszterelnök ur pedig a kormány általános politikájának védelmére kel, a közgazdasági miniszter stoikus nyugalommal áll báronyszékeében és pihenni látszik azon babérokon, a miket epochalis nemzetgazdasági körleveleivel hivatalba lépte alkalmával aratott, a mely körlevelekben tudvalevőleg a bírkák fekete es fehér válfajai oly taunóságos jellenzésben részestltek. (Derülttség.)

A mi a kiegyezés pénzügyi eredményét

illeti, nem tudom mily számításon alapszik az előadó ur által is felhozott 8—9 millió frt. Bár egyre megy akár hány millióval tegyen is ki ezen eredmény több vagy kevesebbet, miután mind elnyelte azt az állami háztartásunkban bekövetkezett nagymérvű visszaesés — mégis csak szükséges pontosan ismerni azon tényleges fiskális eredményeket, melyeknek árán anynyi életbevágó közgazdasági érdekeket áldozatul hoztunk. Méltóztassék tehát t. ház megengedni, hogy a legegyszerűbb, de egyszerűségi legmegbízhatóbb alapon tehessen meg ez iránt a számítást. (Halljuk.) Kiszámítandó pedig a jövedelmi többlet a vámokból, a restitúcióból és a szesz- és cukor-adóból, bár ez utóbbi többletet, mint a kiegyezéssel összefüggésben nem álló egyszerű adó-felelmes eredményét, én egyáltalában nem vagyok hajlandó a kiegyezés pénzügyi eredményét elismerni.

Az 1868—1877-ig terjedő tíz év alatt Magyarországra esett a vámbevételi fölslegekből 39.150.000 frt ezüstben, tehát évenként átlag 3.915.000 frt. kerék számban 4 mil. frt. Ezzel szemben az 1880. évre előirányozva van a delegátók által 5 mil. frt. vámbevételi fölsleg, vagyis Magyarország javára 1.570.000 frt; a restitúciókat a pénzügyi bizottság 4.463.000 frttal irányozza elő, úgy hogy e két czúzen a várható jövedelem kerékzámban 6 mil. frt. vagyis csak két millióval több, mint 1868—1877-ik 10 évi átlag. Meg kell itt azonban jegezenem, hogy az 1879. tényleges vámjövedelem, legalább amint az első 10 havi kimutatások ismeretesek, még ennél is jóval kedvezőtlenebb számban nyer kifejezést. Továbbá fel kell említenem azt is, hogy 1.242.000 frt van ugyan mint arany agio eredmény a költségvetésbe felvéve, de az összehasonlításnál ezen tétel-

el szemben áll az ezüst agio, mely 1868—77 közt gyakran még magasabbra is rugott, mint a jelenlegi arany agio.

A mi a szesz és cukoradó felelmes pénzügyi eredményét illeti, az összehasonlítást alapjául veszem szinte az 1868/77-ik évi átlagos jövedelmet, mely a zárszámadási bizottság kimutatásai szerint a szesznel évi átlagban 6.167.000 frtot, a cukorral 893.000 frtot, összesen tehát kikerekítve 7 mil. frtot tett ki. Ezzel szemben a pénzügyi bizottság 1880-ra előirányoz 7 mil. frt szeszadót és 1.633.000 frt cukor adót, összesen tehát 8.600.000 frtot, mi a fenti 7 mil. frt 10 évi átlaghoz képest 1,600.000 többletet tüntet föl.

Tehát a 2 millió frt. vámbevételi többlet ezen 1.600.000 frttal együtt képezi 1880-ra a kiegyezésnek sokszor emlegetett pénzügyi eredményét. Három és fél millió frt. nem pedig 8—9 millió frt. tehát azon fiscális eredmény, melynek hátterét egy a nemzet közgazdasági erejét oly keservesen megbénító vámfüggyi rendezkedés képezi. Mint már Szilágyi Dezső t. képviselőtársam hangsúlyozta, nekünk nincs semmi kedvünk és szándékunk még 8 éven át törvényben gyökeredző állapotok ellen meddő harczot folytatni, de hát ne méltóztassanak a mi hallgatásunkat úgy feltüntetni, mintha maugk is beismerni könyvetlenítettünk, hogy eddigi álláspontunkat a tényleges eredmények meghazudították. (Helyeslés a baloldalon.)

Mi sem volna könnyebb, mint épen ennek ellenkezőjét az elvitatlan tények egész hosszu sorával bizonyítani. Hisz a pénzügyi bizottság maga képtelen constatálni, hogy például cukortermelésünk aránya az osztrák termeléssel szemben folyton hanyatlók és egész 6.16-9%-ig apadt le, más szóval Ausztria 94%-ot, mi csak

TÁRZA:

A legnyomorultabb.

Rajz Zádor Gyulától.

Vagyont, előkelő társadalmi állást örökölni, szép, megyerő külsővel birni, szóval mindazon tulajdonságokkal felruházva lenni, melyek a nagyvilág kedvenczévé tesznek bennünket; lehet-e ennél kellemesebb állapot?

De terekői Dezsővel ily kegyesen bánat a sors.

Mint a sors kiváló kegyenceze, természetes, hogy a női körökben sok szerencsével mozgott.

Számos kalandja volt, melyek azonban mind úgy végződtek, hogy szíve mindenkor sértetlen maradt. S ez még érdekesebb tette őt.

Egy idő óta azonban úgy látszott, mintha a viszony, melyben Hamvainéhoz állt, komolyabb természetűvé válnék.

Hamvai Ella a város legszebb, legünnepeltbb hölgyei közé tartozott. Mindenki, még irigyei is, (mely szép asszonynak nem volnának?) a legnagyobb tisztelettel beszéltek róla. Soha nem adott okot megszólalásra, habár azon nők közé tartozott, kikről azt szokták mondani, hogy a sors rosszul gondoskodott örméiről.

Ella, Dezső figyelmét is magára vonta s mint-hogy e nő részéről maga irányában csak annyit tapasztalhatott, mint bármely idegen, ami elbizakodottságát igen sértette, mindent elkövetett, hogy megnyerje szerelmét.

A szerencse most is vele volt.

Állhatatossága azonban, mint egyéb kalandjánál (s ezt is csak annak tekintette) nem tartott sokáig, s midőn kezdé érezni, hogy a hálóba nagyon is belemert — menekülésre gondolt.

De bármily észrevétlenül is iparkodott a hálóból kijutni, Ella csakhamar rájött törekvésére.

Dezső alatomossága és hitelessége iszonyuan sértette Ellát.

Bánatában és földindulásában, be sem várva Dezső jövetelét, lakására sietett, hogy szemére vetesse nemtelen eljárását.

Dezső épen a szakítási gondolatokkal foglalkozott, midőn az ajtó csattanása figyelmeztette, hogy valaki jött.

Ily gondolatok után Ella váratlan megjelenése igen kellemetlenül érintette, de terve kivételére egyelőre előnyösnek találta, még nem mutatni meg foga fehéret.

— Ellám! te vagy? — szólott Dezső lehetőleg gyengéd hangon, a sötét szobában alig ösmerve meg a belépőt.

— Ne félj, nem leszek alkalmatlan; csak elbucszani jöttem! — válaszolt Ella hidegen.

— Mit mondasz! talán csak nem akarsz elutazni?!

— Dezső! kérlek, ne játszáll színészt, légy őszinte. Tudod, hogy lelkemből gyűlölöm a tettetést, Beszélj nyíltan, nem fogsz annyira sérteni.

— Ellám, hidd el, hogy mitsem értek szávaiddól.

— Te nem értesz engem? No lám, mily ügye-

sen betanult szerepedet. Azt hiszed, hogy nekem semmiről sincs tudomásom? Hogyan gondolhatod, hogy eszupán én ne tudjam azt, amit már a verebek is csiripelnek.

— Még most sem értelek. Csak gyanitom, hogy ismét valami pletyka az egész.

— Te mondhatod pletykának, csakhogy én ez egyszer hiszek benne.

— De hát miben? szeretném már hallani.

— Rólam szól a pletyka, hogy elutazom?

mondó?

— Hát én rólam? Hisz te jöttél bucsuzni. Én szóval sem említettem előtted, hogy el akarok utazni.

— Épen ebben vagy bűnös. Miért titkolod előttem? Avagy azt hiszed, hogy csak ily módon rázhatsz le nyakadról? Hidd el, hogy erre nincs szükség. Én egy percig sem akarok utadban lenni; csak mondd meg őszintén, nyíltan, amint egy férfihez illő. Ezen okból jöttem hozzád. Én hiszem és hitem napról napra erősbül, hogy mindkettőnk boldogsága utaink elváltásától függ. Még nem késő, tehetjük.

— Ellám! te tehetéd?! Gondolj szerelmünkre, gondolj arra, akinek néve, boldogsága tetőled függ, akinek te mindene vagy!

— Dezső! mindenre, ami szent előtted, kérlek, ne ámíts, ne hitegess engem. Hogy szerettel, való; de mikor volt az? Elmúltak azok az idők, midőn szavaidban szíved hangjára ráismertem.

Mondd meg az istenért, hogy nem szeretsz többé, mondd! Én még visszatérhetek. Hűtlenségem

már 6%-ot termelünk. Vagy nem megdöbbentő-e az az körülmény, hogy Ausztriában a szesz-, sör- és cukoradó 1850-ra 55.512.000 forinttal, nálunk csak 9.613.000 forinttal van előirányozva, tehát ami jóvedelmünk ezen fogyasztási adóemelésénél egy aránylik, mint 15%-a 85%-hoz, míg a tényleges fogyasztási arányból bizonyára ma már óriási károsodás háramlik Magyarországra.

Es nem-e hasznos dolog szemlélteteni azt, hogy az autonóm vámtarifa mily irányba juttatta a Magyarországra eső vámjövédelmet a többi államok vámjövédelméhez? Egyenesen Bismarck hercegtől kölcsönözöm az erre vonatkozó adatokat, melyek szerint az 1877-ig terjedő átlagokat véve a vámjövédelméből esik egy-egy fejrre az Egyesült-Államokban 5 ft 19 kr, Nagy-Britanniában 6 ft 30 kr, Dániában 5 ft 20 kr, Svédországban 2 ft 51 kr, Franciaországban 2 ft 44 kr, Olaszországban 1 ft 48 kr, Oroszországban 1 ft 33 kr, Németbirodalomban 1 ft 41 kr, és Magyarországon? az 1850-ra előirányzott netto vámjövédelmet, aranyágot és restitúciót együttvéve alig 50 krajczár!

Nem figyelemreméltó hatása Ausztriához való gazdasági viszonyainknak, hogy még csak egyet említsék fel, a betérjlesztett posta statisztikában foglalt azon adat is, mely szerint például a postaküldemények után 1878-ban 4¹/₂ millió forint utánvételek fizetettek ki nálunk Ausztria javára, ellenben csak 1/2 millió forint fizetettet Lajtántul Magyarországra?

Nem kívánok, t. ház, a kiegyezésnek már is észlelhető közgazdasági kihatásával foglalkozni, és csak az tűznél feladatomból, hogy rectificáljam az egyedül jogosult alapon azon számokat, melyek a vitában a kiegyezés pénzügyi eredményeit ismételten felhozták, áttérnek az eltársaim által betérjlesztett, bizalmatlansági nyilatkozatnak azon indoklásához, melylyel különben Jókai és Kautz képviselő urak is előszeretettel foglalkoztak. Erten a kormány közgazdasági politikáját, vagyis inkább teljes hiányát annak, amit közgazdasági politikának szoktak nevezni.

Jókai képviselő ur azon leleplezést tette a kormány kiegyezési actiójára vonatkozólag, hogy azt annak idején mely titokban kellett tartani, nehogy az osztrákok neszt vegyék annak a csomó milliónak, mely Magyarország pénztárába beözönlött fog. Ugy látszik, a kormánynak nagy oka van az ő jelen közgazdasági politikáját is mely titokban tartani, ezért halgat oly sokat mondólag a kereskedelmi miniszter ur, és talán majd ismét csak egy két év múlva fog bennünket Jókai képviselő

selelő ezen titokbantartás indokaival és fényes eredményeivel megismertetni. Kautz képviselő ur azonban már most elárult egyet-mást, az igaz nagyon keveset.

Kautz képviselő ur igen beható és éles és a mála megszokott eloquentiával elindított bírálat tárgyává tette a gr. Apponyi képviselő-társam által kifejtett eszméket és teendőket. Difficultálja különösen azt, hogy Apponyi gr. sem az ipar alapítás, sem az iparfejlesztés actualis jelentőségű problémáira tüzetesabben nem akart, vagy nem tudott kitérjeszkedni. En nagyon örvendek annak, hogy Kautz képviselő ur most már oly nagy súlyt fektet az iparfejlesztés kérdésére.

Csak hogy engedje meg, hogy az ő beszédjéből merített impressiók alapján igyekszem magamnak konkrét képet alkotni arról, mily állást foglal voltaképen ő el, mint szakutód és mint gyakorlati politikus, a nemzeti ipar kérdésével szemben. (Halljuk!) A védtámrendszert tudvalegőleg ő egész tudományos irányánál fogva nem ismeri el az iparalapítás és iparfejlesztés leghatályosabb s legnagyobb szabású eszközeül.

Csak hogy Kautz képviselő ur megkülönbözteti itt a magyar ipart az osztrák ipartól, sejtetem, hogy a tudományban is van „quod jovi non bovi.“ Ugyanis neki voltak annak idején bizonyos kételyei és aggodalmai, de mégis szavazatával nem ellenzete azon vámügyi rendelkezést és azon protectionistikus autonóm vámtarifát, mely erősen védte az osztrák ipart, de annál véltelenből kiszolgáltatta a fejlődés legelső stadiumaival küzdő magyar ipart egy korlátlanul pusztító szomszédos versenynek. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Kautz képviselő ur mint tudós, számos külföldi hírneves munkában lefektette a szabad forgalmi rendszer örök érvényű elveit, és mint tanár naponta megismerteti azokat a tudományi szonjuzohoz ifjúsággal; mint gyakorlati politikus ellenben némi aggodalmakkal és serpulussokkal ugyan, de mégis magától teszi és védte azon kiegyezési politikát, mely egyaránt minden — és pedig sújtja a védtámrendszer minden hátrányaival annak minden előnye nélkül, saját iparunkat épny, mint mezőgazdaságunk életérkeit. A képviselő ur tehát vízet trádál és bort iszik. (Derűlttség.) Avagy nem tart attól a t. képviselő ur, hogy tanítványaiban nem épen fogja erősíteni a tudomány hatalma és áldásai iránti hitét és lelkesültséget, ha azt látják, hogy azok, a kik a tudományt hirdetik és terjesztik, akkor midőn annak gyakorlati alkalmazására vállalkoznak, meghazudtolják mindazt, a

mit vaskos kötetekben lefektettek. (Helyeslés a baloldalon.)

De itt még csak a t. képviselő ur iparpolitikájának egyik fejezetével foglalkoztam. Ninesenek kezünkben, mondjuk politikai kényesrűségek miatt, ninesenek kezünkben a nagyobb szabású eszközök, mit tehetünk tehát az adott viszonyok közt kisebb eszközök rendszeres alkalmazásával az iparfejlesztés terén? Erre is csak az indirekt választ adja meg a t. képviselő ur. Ő ugyanis egészen elhibázott és ferde irányok tartja azt, hogy mi egyrészt az államnak sokkal többet rovnok fel, mint amennyire az képes és másrészt, hogy mi folytonosan organisáinál akarunk, de nem gondoskodunk az organisálandó elemek egyéni qualificatiójának emeléséről.

Hát kérem ezek sajátos tudományos tetelek. Kautz képviselő ur kérdezi Apponyi grófot: hogyan képzeli ő az iparalapítás és iparfejlesztés körüli actiót? A vámpolitika tekintetében kezünk meg 8 évre kövve vannak, de különben is a képviselő ur egész tudományos irányánál fogva perhorrescálja a protectionistius eszközökkel való iparfejlesztést — már t. i. itthon, de nem Ausztriában; azután a képviselő ur perhorrescál minden hatályosabb állami kedvezményt, és végre a képviselő ur perhorrescál minden erőteljesebb ipari organisatiót a társulati kényszer alapján, melylyel mi épen a szakoktatás hatályosabb szervezését és a technikai haladás előmozdítását is előrhethű véljük.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapjának 19-ik számában, egy cikkke-rozat vette kezdetét: „A germanis áttörőről“ felirattal. Ugyane számban, „Egy városi polgár“tól a pápa-szentgyörgyi vasút ügyében“) egy levél lett közlőve. Legyen szabad mindkét ezekre rövid megjegyzésemet azon egyszerű oknál fogva megtenni, mivel szerény nézetem szerint, az egyik igenis chauvinista szemlélet, a másik pedig, helyen nem lévo pessimismus rejt melőben. Mindazonban örvendek, ha jelen megjegyzéseim, úgy az első cikk, mint a levél t. írja által, megca-boltatnak. Nézetem szerint Magyarországon „germanisáttörő“ jelen időben komolyan szólni nem lehet; a pápa-szentgyörgyi vasút ügyét pedig meg-bíralni „ha szakértő voltok“ indokollással, különösként tartom és így felszólalásom közlése talán nem leend felesleges, nem leend tér és idő rablás.

Nézetem szerint minden művelt nemzetnek tö-mör testet kell képeznie, amit pedig úgy kell ér-tetni, hogy a közelbél minden ágában egyedül tagjai végeznek a munkát, egyedül tagjai foglalják el az állami és társadalmi életben a tért, vagyis minden

az egy előtt, akinek az oltárnál örök hősiéget fogad-tam, meg ismeretek. Még jóvá tehetem bűnömöt.

Ella zokogva borult a kerevetre. Nagy küzdel-met állott ki, míg ki merete mondani azt, amitől olyannyira félt. De tovább nem tűrhette, hogy az ajtátszék szerelmével, akinek mindenét feláldozta, nem kapva helyette mást egyes boldog pillanatkönl.

Dező Ellának váratlan föllépése által igen kellemetlen helyzetbe jutott. Amit ő csak kerülgő-tésekkel, lassankint el akart érn, azt most határo-zottan, öszintén kimondva hallotta. Ez sértette hiúságát.

Szántalan gondolat villant fel agyában: Róbi-kozhoz vezették, de nem merete, nem volt elég bá-torsága álléni.

Utóbbi időben keveset gondolt Ellával; de most, maga előtt látva a bájos teremést, meghatva a nemes érzéskétől, melyeket kedvese kifejezett, föl-lobbant szívében szerelme kialvó lángja; e találko-zás fölébreszté szerelmét.

Soha Ellát szebbnek, szeretetreméltóbbnak nem találta, mint most. Miért bontaná tehát föl a vi-szonyt, melynek oly számos holdog pillanatot köz-szönhetett.

De miképen győzze meg Ellát szerelméről? Hogy kizéjen hozzá?

Az elragadtatás pillanata kiszabadította zava-rából.

Nesztelenül közeledett kedveséhez. Hallva föl-doklását, mely midányi nyil hatolta át szívet, kész volt a legnagyobb áldozatra, de szólni nem tudott. Mint akinek oly nagy a bűne, hogy kegyelemért, bocsánatért nem mer könyörögni, úgy állt, lesütött szemekkel, bánatos arccsal, oldalánál.

Ella fölkéintelt. A belső küzdelemtől elhal-ványult bájlo arca, szemében ragyogó könyvek oly varázserővel hatottak Dezőre, hogy, mint delejes-erő által húzza, kedvesére borult.

— Ellám! — eseklé — légy irgalmas, bo-csás meg! Isten látja lelkemet! Szeretek híven, tisztán, önzetlenül, mint amikor először keblemre szor-ítottalak. Esküszöm! Ne légy kegyetlen! hisz tudod, nem élhetek nélküled. Nem! Ellám! ezerszer nem; mi nem válhatunk el. Ne mondj ki e szörnyű szót soha! Ne légy gyilkosom! Szeress! s boldoggá tette.

A valódi érzéssel mondott szavak nem tévesz-tették el hatásukat.

Ella megfőledkezve minderről, bájlo ajkait a szerelm hozott mosolygása lebegő körül, szenvedélyvel szorítá kedvesét karjai közé, egészen a pillan-tal elvezetének engedte át magát.

Boldog volt, mint soha az előtt. Nem kétel-kedett többé kedvese szerelmében. Amiben előbb hiúságának jelét gyánította, az most Dezős határta-lan, minden önzést kizáró szerelméről győzte meg őt,

Dező Ella szépsége és karjai között talált gyönyör élvezetétől elkábítva, újra újra ismétlé lán-goló szavakban a szerelm igéreteit. — — — —

A mámorral elvont Dező állhatatossága is; ismét unni kezdé viszonyát.

Leszámitva az elragadtatás egyes pillanatait, az érzés, mely őt e nőhöz lánczola, sohasem érde-melte a szerelm nevét. Eleinte azon gondolat, hogy Ella, ki után annyian hazatalalnak sóvárgottak ő szereti, jól esett hiúságának, s ragaszkodott hozzá. De most már ez sem elégitette ki.

„A legkellemetlenebb helyzetek közé tartozik, ha az, ki asszonyhoz közelítve, csak időtöltést, vagy hiúságának kielégítését, egy szóval azt kereste, mit a világban közönségesen szerelmeknek neveznek; egy-szerre látja, hogy azon csendes érzemények helyett, melyeknek viszonzását kívánta, valóságos szenvedelm-t talált.“ Így járt Dező is.

„Történjék bármi is, meg kell szabadulnom“, ez volt tőpélődésének refrainja.

De mi módon? ez volt a gordiusi esemő.

Az utolsó találkozás óta kétszeresen bűnösnek érezte magát. Nemesak hogy el nem fogadta Ella ajánlatát, hanem mindent elkövetett, hogy az ellenke-zőről meggyőzze. S mindzt csak sértett hiúság-ból tette. (Vége köv.)

munkához a nemzet tagja közlül kerüljön ki a szükséges kéz. Egy nemzet, mely az erőfellek élet-ágából, csakis egyes ágakat művel, hasonlít egy szivacsos, melynek likacsai, a vizet felszívják s tömör „áthálisan” test helyett épen likacsos „áthálható” testet képez. Ha elfoglaltságtól ment szemekkel tekintünk nemzetünk multján végig, találni fogjuk, hogy bizony ami kedves magyaraink, civilizált társadalomban, szükséges nagyszámú foglalkozásokkal édes keveset törődtek, s nem bánták ha „kornyel” német volt, azt is természetesen tartották, ha egyes iparágakat csak n e m e t e k végeztek, valamint az utolsó paraszt is lealacsonyításként tartotta, ha fiát pl. „gyepmesternek” kellett vólna „szánnia” és Felső-Magyarország, nemkülönben Erdély bérezeiben, hogy a „német” sógor vitte a bányász szerepét épen természetesen tartá, mert ő sokkal könnyebben megért az alföld rónáján, a virágzó kalászkor mellett mint a terhes bányamunkással; a nemes ember pedig még ma sem képes megbarátkozni avval, hogy a nagyszámú úri „bótos” vagy „mester mas” legyen és becsületlen munkát keresse kenyérért... Az által pedig, hogy mi magyarok nagyszámú foglaltságtól idegenkedtünk és még ma is idegenkedünk, rést engedünk, melyen át — a szomszédos német munkás, részint mint kereselő, részint mint iparos, majd mint kelmér és mitagadós benne mint — gyepmester is, hozzá s kitöltötte azon likacsokat, melyek a magyarság által bőven hagyattak, de amelyek egy művelt német életében betöltetlen nem maradhatnak, amiért nincsen jogunk a különböző körökben bevádoroltunk által argus szemekkel viselkedni, nincsen jogunk, a hazánkba jött munkás kezekt „féreg”-nek a nemzet testén nevezni, mert nem a „nemzet vért” szívia hanem becsületlen munkát végez oly téren, melyre a magyar nem szánja illetőleg nem szánta el magát. Tudjuk, hogy midőn „Ételközből” bevádoroltunk gonám név voltunk, tehát földművelés, bányászat, ipar- és kereskedelem népnék nem foglalkoztunk s így a nemzet jövőjét komolyan tekintőbe vevő nagy államférfiak, nevezetesen első nagy királyunk, Szent István, akara nem akara, utalva voltak a már akkoriban műveltségrel bíró német sógorhoz fordúlva s a földművelés, ipar- és kereskedelem meghonosítása végett — mitagadós benne, tanítókat — gyarmatosokat hazánkba hozni. És nem pusztán állítás az, hogy a nyugati népek civilizációjának fővelele nélkül a magyar nemzet Európában a „állandó életet” nem találhatta volna, mi pedig egyedül a nyugati műveltségnek, társadalmi és állami intézményeinek meghonosítása által volt elérhető — és igazlalkuettel a haza művelésében kiváló szerepét vitt német gyarmatosok, hazafas utódjait, germanizáló tendenciákkal elfoglaltság nélkül valódi nem lehet, nem szabad. Különb is hazánk eddig két ízben kezdett „germanizálni” II. József és Bach uradma alatt; mindkét ízben pedig, a nevelés és az adminisztráció terén lett ez főképen megkísérlve, de istennek hála eredmény nélkül. Azt pedig, hogy a zsidóság, kereskedők és iparosok germanizáltak: nagyon merész állításnak tartom mivel a tények azt bizonyítják, hogy épen ezek, noha eredetileg idegen nyelvet beszéltek is — nagyrészt megmagyarosodtak, folyton magyarosodnak s így a „germanizálással” nem vádolható, mert a német nyelv terjesztését — nem eszközlötték sőt német anyanyelvüket a magyarral cserélik fel — tehát tényleg a magyarságot terjesztik.

Különb is ez a „germanizáció” féle fészkelődés nem egyből nitó a hirhéd „hep hep” maszkirózása illetőleg zsidó polgártársaink ellen intézett „tehetetlen tudás”, melynek eredetét és célját nem tartom szükségesnek felteleníteni, mindazonban annyit mondhatok, hogy a reakció lappang az ilyen antigermán illetve antisemita erőködés alatt. Nézetem tehát az, hogy mi magyarok ne csak pap, ügyvéd, hivatalnok esetleg orvosok neveltsünk gyermekeinket, hanem igemis neveltsük őket a mérnöki kereskedelmi és ipar ágaira is, hogy ez által a társadalom minden téren magyar emberek foglalják el a tért, mely esetben mihamarabb megszűnik a külföldi elem betudalása és lesz majd magyar kereskedelem, magyar ipar, valamint lesznek magyar pénzesemberek és vállalkozók. Tanulni nem szégyen s nemzetünk épen mert úgy a mult mint a jelenben tanult s a külföld műveltségét elsajátította, lett műveltt, életképes nemzet, melynek testén „féregk” már csak azért sem képződhetnek, mert életrevalóságánál fogva ilyesmit sohasem tárt meg. Csak rennye, életetlen népre lehetne ezt mondani, a magyarra pedig nem. Különbben pedig én, bármint ikaikáljanak a „pangermán” írók, speciális német műveltséget, nem ismerlek el, hanem igemis európai műveltséget, melynek építését pedig, a dícső Hellén nép, majd a régi Róma, s aztán Európa minden mult nemzete, a magyar sem véve ki, évszázadokon át eszközölte. Chinának, Indiának van saját speciális kultúrája, de „német” cultura nem létezik.

*) Az említett cikk trójánál ezt épen nem lehet feltenni, szerk.

ha csak a német filozofhiát és a német nemzet irodalmát mint extra kulturát nem tekintjük. — Szólni lehet a műveltség állapotról Németországban, de „német műveltséget” csak elfogult „Grossdeutsche” ler állíthat. Igaz állítani könnyű s ha az állítás hüzeleg gyengéjünk szeretjük azt elhinni és másokkal el is hitetni, de ha bizonyításra kerül a dolog, akkor sántítani kezd az „állítás” épügy amit sántít „egy városi polgár” érvelése a pápa-szentgyörgyi vasút ügyében.

Némi jogosultságom van a pápa-deveser-sümegh-tapolca, keszthely-szentgyörgyi vasút ügyéhez szólni, hiszen én voltam az, ki először e tárgyat megpendítettem: én voltam az, ki az e tárgyból megjelent s a helyi lapokban mult év november hóban közétett két első cikket írtam s minden ünhözég nélkül mondatom, miszerint második cikkbem foglalt érvekhez, még ezideig, új érveket senki sem esaltott; de érveimet még ki sem ezafolta meg, mi az „emlékirat” s cikkek összehasonlításából kivehető. És ameddig a pápa-szentgyörgyi vasút létege mellett felhozott indoklásom legfeljebb részleteze, illetve számokkal bővítte leit Laskay ur emlékirata által, addig, megboesájt „egy városi polgár” ur ha viszont azt is mondott, miszerint rövid levehében kifejtett kéte-lyét, minden alapot nélkülözőnek nyilvánított, mivel — mint ezt egy ízben e lapok hasábjain kimondtam — a vasút kivételével úgy kezeke-lyették fel, melyek szerintem minden tekintetben garantíát képeznek, a siker felől.

Azon állítás, hogy a tervezett vasútnak Deveser helyett Tüskevárra vitele esetében, a két tracc különbség 600.000 frt lenne, tarthatlan, mivel ezekirő maga is elismeri, hogy „nem szakember”, s így bővebb ezafolatot ezen állítás nem érdemel. Az pedig, hogy a most által összeg „elvéssz” mint elveszett a hús évvel ezeltő gyűjtött összeg, szintén indokolatlan állítás, már csak azért is, mivel a körülmények akkor és ma egészen különbözök. Ugyanis akkor, sikertelen maradt a tervezett vasútnk mivel egy más, hatalmasab-terv által el lett nyomva; ezen eshetőség jelenleg azonban nem forog fenn s így a kivétel előtt, elháritatlan, legözhetlen akadály nem áll. Még a pénz kezdése sem képez „legözhetlen” akadályt, mivel vasútnk számára szükséges töke az első sorban érdekelt, nagy és középirtokosság, városok, takarékpénztárak és kereskedők részéről, könnyen össze adható, mely esetben pedig a most foganatba veendő nyuljelzés alapján készült költségetés leend az építésnél irányadó és csakis az előmunkálatok megejtése után lehet szó a vállalkozó felől. T. levőlrő Ur azt mondja, miszerint Pollák mérnök által hús évvel ezeltő gyűjtött adatok ma már nem helyesek. Igaz, hogy hús év óta sok megváltozott, de az igazadban, hogy a mai statisztikai adatok nem lehetnek kedvezőlembek azon tényeknél, melyek Pollák mérnök és Steiner építész által gyűjtettek, sőt egész határozottsággal merem kimondani, hogy az emlékirat statisztikai adatait, a jelen tényei, jóval túlszárnyalják, ami pedig bizonyára nem Laskay ur művének hátrányára, hanem igemis előnyére irandó, tehát épen a tervezett vasút mellett emelnek szót.

Csak egy adatot lehetne — az emlékiratban — helyreigazítani s ez a vasút hossza. Ugyanis az emlékirat 12^{1/2} mérföldet tintet ki, holott a távolság tényleg következő: Pápa-Noszlop 2^{1/2} mfd; Noszlop-Deveser 1^{1/2} mfd. Deveser-Sümeg 2^{1/2} mfd; Sümeg-Tapolca 3 mfd. Tapolca-Keszthely 3^{1/2} mfd; Keszthely-Szentgyörgy 1^{1/2} mfd összesen tehát Páparól Szentgyörgyig 14^{1/2} mfdet tesz ki. — Fogadja T. szerkesztő ur megkülönböztetett tisztelettel nyilvánítását.

Pápa, 1880. mart. 7-én.

Vécsey István.

Videki és helyi hírek.

Kereskedelmi casino. Mint értesülünk kereskedelmi körökben, nagyon életrevaló eszme pendített meg, mely Pápán egy kereskedelmi casino felállítását ezalozza. — Nem mulasztatjuk el ezen eszme életrevalóságát kiemelni, mert egy kereskedelmi casino ezelszerisége helybeli kereskedőink néve kiszámíthatlan. Ott a kereskedelem terén előforduló mozgalma megbeszélhetnénk, de azon kívül ezen casino létesítése által kereskedőink tömör egészét képeze, befolyásukat a kereskedelem érdekében sokkal jobban érvényesíthetik, mint így szétforgácsolva. — Mint halljuk ezen casino megalakulása csak idő kérdése már.

Köszönetnyilvánítás. A pápai íz. hitközség hálás köszönetét fejezi ki a pápai takarékpénztárnak azon 20 frtt, melyet nevezett hitközség iskolájának juttatott. A pápai íz hitközség előjárósága.

Nagyon éhes lehetett. Sárközi Antal vaszari lakos, ki a fötérben levő Königsberg-féle korsómá-ly Kalmár István vaszari lakosnak élmei szerkelet u. m. zsirral, tejjel, hussal, tejföllel stb. megtöltött kosarárt ellopja, mert midőn Kovács Istán istállóban

a jászol alatt elesiepték úgy nyilatkozott, hogy addig nem volt szándéka vaszara haza menni, míg a lopott élmelet el nem költötte.

Beküldetett. T. szerkesztő ur beces lapjában már többször tett említést az éjeli madarakról, melyek a szülcze és fötér sárkát estenkint ellepik; de sajnos, mint ezt városunkban megszoktuk, sikertelenül. Tegnap este 8 órakor családommal arra tartva, már messziről észrevettünk egy csoportot, mely néhány ara menő paraszt legénynyel nagyon is egy égyertelmű szavakat váltott és mitán azok nem álltak meg, ezen szavakat kihívó tagjeltsékek kísérő, egészen hangosan kiabáltak utánuk. — Ném és gyermekeim, kinek arczát szégyenpir futotta el, meghotránkozva siettek tova e helyről és megfogadták, miszerint többé este e hely felé nem mennek, akármily kerülőbe kerül is nekik. — Én pedig kérem az illető közeget, ennek az állapotnak véget vetni; mert ha nem, akkor megjegérem, hogy magam fogok egy nagyon drasztikus szert alkalmazni és tudom, hogy használni fog, de azt is tudom, hogy az illető közegek, kinek kötelessége volna az ilyen felügyelni, ezen módszer nem fog nyírni. — Maradtam kiváló tisztelettel stb. egy családapa.

A Páparól Tapolcazfőre vezető országút mint lapunk egyik barátja beszél — oly állapotban van, mintha több helyen kráter nyílt volna meg, vagy földrengés okozta bestyendések történtek volna, mely hordadások az ut színonalág iszapall vannak tele úgy, hogy az átkelés az ilyen helyeken veszélyes, kivált teherrel. A molnárkocsisok így segítének magukon, hogy ily helyen lerakodnak, átvontatják a kocsit a veszélyes sűppedések és úgy viszik át a zsákokat vállukon egyiket a másik után. Ilyenek az utak majdnem mindenütt meggyűnkben, persze megjei rendszerünk diosőségére!

Biztosítás. Az első magyar általános biztosító társaság igen szépen akar gondoskodni a magyarországi anyaitok jóvőjéről. Kizárólag csak tanítók számára nyomatott egy ezikulvert, melyben olvashatók mindazon kedvezmények, melyeket e szolid régi intézet kizárólag csak a tanítóknak fog nyujtani. A kik tehát, a tanítók közlül maguk nem tudnak takarítani, azok számára könnyen takarít a késő végre az első magyar általános biztosító társaság.

Az idők jele. Három tagból álló rablóbanda lámada meg a szeki erdőn a helybeli zsenyész fűt, ki Gyepesre 1 frt 50 kr. ára zsenyész vitt, kitől a rablók a zsenyész elvették s midőn a fiú az ár kérti merészkedett, agyonlövessel fenyegettek. A rablók jól vannak fegyverkezve. Ezt írja deveseri levelezőnk.

A pannonhalmi sz.-Benedek-rend névtára 1880-ra, sz.-Benedek apát születése 14 százados éfordulójának emlékre megelelent Szombathelyt Bertalanffy József könyvnyomdájában. — Rendfőnök Kruesz Krisztoom János főpát ur, ki Völgyfalván Sopron vármegyében született 1819. jan. 21-én, a rendbe lépett 1835, fogadalmat tett 1840, áldozórá szenteltetett 1843, főpátta kinevezett 1865. nov. 3-án, beiktatása történt 1866. jun. 10-én. — A névtár első felét „Adatok Pannohalma multjához” ezimel történelmi előadás képezi Halibk Cipriánról, melyben az is mondatik, hogy sz. Márton később tóursi pászok pannonhalmi nyugati aljánál elterülő Sabaria nevű római gyarmat-városban (nem Szombathely) született 316. körül. A névtárból látjuk, hogy Pannohalmán a főpátság perjele Rosmanith Richard, főpátii helyettes Ballay Valér, alperjer Borbély Kornél, újonekzépzők Fektor Gáspár és Tománik Ferenc, leváltórnok Szaehovich Remig, könyvtárbók Halibk Ciprián és Labaeh Berthold, hús lelkiaity az öreg Kovácsits Márczell, a főpátii beszétkéznel 18 álnök van; a főpátságii ilyeem áll: középiskolai tanárképezdől (6 tanárral), hittani karból (4 tanárral) és bölcselati karból (7 tanárral); a székesegyház személyzete 5, a főpátii udvár 3 (titkár Wagner Lőrincz, konventgyéző Bertalanffy Toódr, szertartó Handek Agoston) papból áll. Van még Pannohalmán központi jószágkormány 4 egyénel; a kerületi jószágkormányok pedig: Kühn Raymund Győrött, Jeney Ernő Füssön, Kovács Abel Pannohalmán, Pokorny Frigyes Kis-Csanakon. Az országés (hiteles helyi) leváltó óra a perjel, ki mellé 13 hites tag van rendelve. Van e rendnek hat közpánodája: főgymnasiumok Esztergom, Győr, Sopron, algymnasiumok Kőszeg, Pápa, R-Komárom városok-ban. Plebania van 13 s 3 főkegyház. A főpát-ásghoz tartozik még: a bakonybéli apátság (Sárközi Miklós) 2 plébániával, a thányi apátság (Simon Zsigmond) 6 plébániával a dömlői apátság (Hollósy Jusztinán) a kis-ozelli plébániával. A rend összes személyzete: 1 főpát, 3 apát, 140 áldozár, 28 növendékzet; a lyeumi tanulóok száma 37, a gymnasiumokban 1478. A rend legelősebb tagjai: Császár Armin, Sárközi Miklós és Jedlik Ányos, de ez utóbbi életkor szerint a második. Az 1802. óta elhunyt rendtagok sorában a 100-ik helyen áll Barbay Kolombán Gáspár. Barbay István szendi jószág-mester fia, ki 1783. jan. 5-én született, fel-zengetett 1815. apr. 24. meghalt Füssön 1842. jan. 13-án, a 200-ik helyen áll Czuczor Gergely

István, ml. 1866. szept. 9. Utolsó (235) a halottak közt Klötzer Kálmán Ferencz, ml. 1870. jul. 19.

A pápai izr. nők betegsegelyző egylete a koszorucska tiszta jóvedelmének jelentékeny részét szegények segélyezésére fordította. Wolf Lipótúé és Berger Ferenczék urhölgyek a szegényeket saját lakásaikon felkeresik és segélyezik nemcsak azokat kik kéregetni jönnek, hanem mindazokat kiket segélyezésre méltónak találnak, kikről ország-világ még nem tudja, hogy segélyre szorultak. Ilyen a valódi jótétemény, ilyen a humanizmus.

A selyem tenyésztés emelése érdekében mint a M. F. értesül, igen nevezetes intézkedést tett a földmívelési miniszter. Miután ugyanis tapasztaltatott, hogy ezen jelentékeny gazdasági mellékág az utóbbi években hanyatlásnak indult, a miniszter az erre készséggel és mindennemű díjazás nélkül önként vállalkozó Bezerédj Pál hidjai nagybirtokos miniszteri meghatalmazottá nevezte ki feladatánul kitűzven arra hatni, hogy e téren ismét kedvező lendület álljon be. Bezerédj-nek működése az első időben Tolna-, Fehér-, Bács-, Baranya-, Temes-, Torontál-, Krassó-, Szörény és Sopron megyékre van kiterjesztve.

Talált okiratok. Herczeg János páloskei lakos, f. é. február hó 29-én, a községi határban, a szőlőkertés alatt, több mint 30 darab különféle okiratot talált melyek közt több öröklevél és kötelevény — 400 — 903 forintól szőlők — bizonyos Paraszti Pál olai lakos nevére van kiállítva. Valószínűleg tolvaj kezek tették oda amaz okiratokat, főleg a felfedezéstől. A venyige kerítés már hosszabb idő óta magában rejtgette az okiratokat, mert már egy részük feloszlásnak indult. — Az okiratok további intézkedés végett béküldtek a szolgabíró-szághoz.

5 forintért kőtyavetykétetett el a napokban Gyüleveszen egy két holdnyi szőlőbirtok, mert az árverési hirdetés csak a hivatalos „Budapesti közlöny”-ben leközölte, és arról ki sem értesült. Ez pedig mindaddig így lesz, míg az árverési hirdetések csupán a hivatalos lapban fognak közzé(tetni).

Üchtritz Zsigmond báró választó kerületében Ugodon és L. Patonán népvölgyt tartottak a választók s elhatározták, hogy nyílt levelet intéznek képviselőjükhöz, melyben felszólítják, hogy mandátumát tegye le, miután az országgházban nem védelmezte kerülete érdekeit, a Majthényi Verhovay-féle párbaj nyágyben pedig mint a szabadsajtó ellensége mutatta magát. A levelet három-száznál több választó írta alá.

Másfélmáza halat loptak el f. hó 8-án éjjel. Kisárpási Fülöp halkereskedő a tegnapi hetivásárra halat hozott Pápara s azt szokás szerint a halpiacon a „bárkában” lakat alatt hagyta. Ismeretlen tettesek éjjel a bárkát feltörték s másfélmázsányi tartalmát elemelték. Nagy volt a károsult fájdalom, midőn reggel a feltört bárkában száztöven font hal helyett csak két darab pontyot talált.

Elgázoltott. F. hó 9-én délelőtt a sétatér sarkán Vadas József fogata egy ütös asszonyt elgázolt. A szerencsétlen lábáráján és esőjénél több sérülést szenvedett. Miskey sebész ur a szerencsétlen nő sebeit rögtön bekötözte; később az elgázoltat a női kórházba szállították. Az elgázolt — mint velünk közlik — nehezen hall s ennek tulajdonítható szerencsétlensége. Vadas József azonnal a rendőrségnél jelentette magát.

Paraszt furfang. Vízet a tejben, fuchsint a borban, lisztet a kolbászban, fakéregét a sübben már értünk, de a mi még új, a kő a szalmában. Egy paraszt ki valószínűleg már másokkal együtt gyakorolta e furfangot, minap 30 máza szalmát adott el

jó áron. Midőn lerakják a szalmát, egy 4—5 kilo nehéz kő hull ki az egyik kévéből s a vizsgálat kimutatta, hogy több kévében kisebb-nagyobb kő volt elrejtve, melyet a paraszt egy hitt legjobban alkalmazni a kévékben, hogy ezeket megcsofolta, s a köveket a szalmához fagyasztotta.

Amít az ég lepte takar. Különös esetet beszél el lapunk egyik barátja, aki a bábsütő-utczában lakik t. i., hogy 7-én éjjel álmából borzasztó jalkiáltások vették fel, mely kiáltások az utczáról hangzottak. Barátunk, ágyában felülve a neszre figyelt és észrevette, azaz oly hangokat hallott, mintha egy ember küzdene több ellen. Egyszerre rémséges sikolytál hallott, oly iszonyut, hogy haja az ég felé meredt. — „Meggyilkoltak! Megszurta! Gyilkosok! Tűz van! Tűz van! segítség! Meghalok! stb. azán hörög hangokat és halkabban kiejtett „Szürd meg mégegyeszer”-t hallott, miután ismét borzalmas jalkiáltás volt hallható: most így tetszett neki mintha a szomszédban ablakot és kaput nyitnának ki, de azon pillanatban futó emberek topogását hallá. Ekkor erőt véve magán, kiugrott ágyából, felszaktá az ablakot, kinézett, de az utca — üres volt.

Keménytűz. A major-utczabeli egyik „csárda” kemény f. hó 8-án délután három óra tájban kigyuladt. Tízoltóink azonban gyorsan elfojtották a tüzet s így nagyobb szerencsétlenségnek elejét vették.

Pályázatot hirdet az orsz. méhészeti egyesület „Méhészeti kátóra”. A műnek 4—6 inyi elméleti és gyakorlati tartalmának és népszerű nyelven írva kell lenni. Bonyújtási idő 1880. július 1. Jutalom 205 frt (Göndöcs Benedek és részben Sebök Imre adományából.) További részletek megkudhatók a nevezett egyesületnél, mely egyesületre felhívjuk azon t. olvasóink figyelmét, kik méhészettel foglalkoznak.

Bélyegmentes. A pénzügyminiszter az ország összes pénzügyi hatóságait körendeletilag értesítette, hogy a kir. közügyök által bekívánt anyakönyvi kivonatok azon esetben, ha a hagyaték esköly értektel, vagy az örökösök szegények — bélyegmentesek.

Az „Ország-Világ” ezimű füzetes képes lap, melyet Somogyi Ede szerkeszt gondall és ügyesen, méltó a közönség figyelmére. Az előttnök fekvő 6-ik füzet is érdekes tartalommal jelent meg s illusztrációi is többnyire igen csinosok. A szöveg: „Élő férj özvegye”, ebbszélés Margittay Dezsőtől, „Szemere Bertalanról (kézirát faksimilével), ifj. Ábrányi Kornéltól, „Engesztelésül”, Ábrányi Emil verse, „Eszembe juttok”. költemény Vay Sándortól, „Úrgevadások”, Balázs Sándortól, „Bizalmas beszélgetések egy anyával”, Mayer Miksától, „Félszékkrákás előtt”, rajz Tóth Bálától, „A párbaj és a nők”, Nilló Izidortól. — Ezenkívül képszoövegek, irodalmi, zenei, színházi stb. rovat. A képek: „Than Károly arezképe”, rajzolta Karlovsky Bertalan, „Úrgevadások”, Karlovsky Bertalan eredeti rajza, „Spanyol pásztorok”, „Luzern és a Pilátushagy”, „Vadászó róka”, „Hazatérés az alpekrekről”, „Paulay Ede és az ifjabb színész-neuzedék” (eredeti rajz), „A hiéna”, „Nubiai lakház” és „A schulmeister ur”. — A minden két hétben megjelenő füzetes vállalat ára negyedévre csak harmadfél forint s az előfizetők ez öszszéget kapják a minden második fizetelt járó jutalomképet.

Képrejtvény.

Gyöngyössy Adéltól.

1/2 kg. petrózselvény)
1/2 kg. saláta
1/2 kg. ugorka } ad
100 gr. viola } (helt) jü 5 frt j
50 gr. reseda }

A helyesen megfejtők közül kisorsolt 50 díszes feliratú monogrammos levélpapírt horitókkaal együtt kap jutalmul. Megfejtési határidő márczius 20.

Szerkesztői levelezés.

Humanisztikus szempontból . . . stb . . . Ig nem kizölhetők. Nincs bennük az, ami az olvasó figyelmét lekötöhetné. Amabban meg a psychologia tanaival ellenkező dolgot a mondatnak el, ilyeneket pedig minden „függetlenségünk” órára sem engednénk meg magunknak.

Veritas. Mi a dologba, legalább egyelőre, nem avatkozunk, mert mostani stádiumban bennünk nem érik. Különbön teljesen osztjuk véleményét: Ez ist so Manches faul nicht nur im Staate Dänemack sondern auch . . . De hát vannak emberek, kikén semmi sem fog kik . . . no se silentium! Observálók leszünk, s ha kell, mi is közbe lépünk. Türelm!

Deveser. Hátí dolgaink egy el lesznek intézve, hogy a kecske is jól lakjék meg a káposzta és megmaradjon. Hiszünk, hogy én is meg lesz elegendő azok fejlődésére.

Erszébet román fejedelemlé dalából. Közölni fogjuk. Szives igéretere számított. Az ivet kérjük. Ha sikerül . . . jó, ha nem, akkor se baj. Üdvözlét.

Fülemite, fülemite . . . Sajnáljuk, hogy a 2-ik verszak úgy rim (első és második sor) valamint rythmus (harmadik sor) tekintetében hiányos. Ha igazítani tud e bajon, úgy szivesen közöljük ez egyszerű, de csinos költeményét.

Felelős szerkesztő: CSOBÁNCZY T.

Laptulajdonos: NOBEL ARMIN.

A közönség köréből

Beküldetett. A napokban hagyta el városunkat és vidékét társaséletünk egy kitünő tagja, hölgy-koszoruk egy hervadatlan enklők virága, özvegy Botkai Imréné született Beke Aranka ö nagysága, méltóságos Beke János semmitöszeki bíró ur leánya. Zalamegyében vásárolt nagy kiterjedésű birtokára vonulván vissza. A társalomban legmagasabb körökben ismeretes, ritka műveltségű és nagy lelki önben a szegények és szűkölködők, árva és özvegyek jöltevőiket siratják! Az ég áldása kísérje a nemeskehlő hölgyet és ója meg minden balsors-tól. Legyen jóveje rózsásabb mint a multja, a mindenható tartsa meg soká családja az emberiség boldogítására. — D. —

Tudósítás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelet tudatni, hogy f. hó 1880. évi márczius 15-én a Kelez-féle házban

FŐ- és BUCSUTÁNCZPRÓBÁT

rendezek, melyre a t. ez. közönséget tisztelettel meghívom. — A n. é. közönség eddigi szives pártfogásáért köszönetet mondva, maradok tisztelettel

Reiner Illés,
tánczművész.

☞ Megjegyzem, hogy egy oláh solo-tánczot lejték, melyen bottal és esőrgöngg fogok közreműködni. ☜

HIRDETVE NY.

A „Pápai kereskedelmi s Iparbank” liquidatíóban részvénytársaság f. 1880. évi márcz. 22-én d. e. 8 órakor Pápan a városház tanácskozási termében

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a részvényesek azon figyelmzetléssel hivatnak meg, hogy a közgyűlést megelőzőleg szavazati joguk gyakorolhatása végett részvényeiket a bizottság elnöke, BERMÜLLER JÓZSEFNél letenni sziveskedjenek.

A tanácskozás tárgyat:

- 1) A felszámoló bizottság működéséről jelentés az intézeti ügyek véglebonyolítása iránt.
- 2) A felügyelő bizottság megválasztása s tiszteletdíjának megállapítása.
- 3) Egyéb indítványok

Pápa, 1880. február 12-én.

A felszámoló bizottság.

Kiadó bolt!

NOBEL ARMIN házában minden órában egy

BOLT

kiadandó.

Bővebb felvilágosítást ad

NOBEL ARMIN

könyvkereskedő.